

იმერია

გაჯიში ღირს		მან. კ.	
ოთხ	მან. კ.	ოთხ	მან. კ.
12	10	6	—
11	9 50	5	50
10	8 75	4	75
9	8	3	50
8	7 25	2	75
7	6 50	1	50

ცალკე ნომერი—ერთი შაურა.

გაზიის დასაცავად და გერმო განცხადება დასახელებულ უნდა მიწის მფლობელი რედაქციას, ახალ-ბუკოვის ქუჩაზე, სახელი № 9, ბ. ნადდევის საგზაო, გ. ლომის პრესბიტერი, ცენტრალურ და გრიკოვის წიგნების მაღაზიებს.

ესი განცხადებისა: ჩვეულებრივ სტრიქონი რვა კა.

1877—1887 წელიწადი

საზოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

1877—1887 წელიწადი

გაზეთი „ივერია“ პირველი მისი დამფუძნებლის და მღვდელ ღირს 7 მ. 25 კ.

ტფილისი, 27 აპრილი

მეტის-მეტად საინტერესოა ცნობანი მასზედ თუ, — რა სახის საზოგადოება ჰქონიათ ავღარბელებს იმ მიწების ხმარების გამო, რომელთაც იგი იხიზავდნენ სიჯაროად ქალაქის გამგებობისაგან. ეს მხარე საქმისა საგზაოდ ვრცელად გამოკვლეულია ხმალსანის თ. მიხედვით მარხვის მოხსენებში.

ამ მოხსენებისაგან სჩანს, რომ მაგ საზოგადოების შეადგენს სულ 51 კომლი, რომელთაც 332 სულ ითვლება ორისავე სტეისის. ამ საზოგადოების საქმეს განაგებენ თურმე საზოგადოებისაგან ამორჩეულნი კაცნი: ნაცვალი, გზირი და საზოგადოების კრება. ყოველის რიგისა, წესისა, ხარჯისა და სხვა რამ გარდასახადისა აღნიშნულნი და დამადგინებელი საზოგადოება კრება. ნაცვალი და გზირი მართლ ადამრთველები მოხედენ არიან. საზოგადოების წინამძე ყოველისავეში მასუბის მტკბელი არის უფრონი კაცი კომლისა და არა ყველა მოზღვილი ოჯახის მფ-

ლი. თუკმა თავი-და-თავი ამ საზოგადოებაში გვლენობა არის, მაგრამ დედეს საზოგადოებაში ითვლება თურმე სხვა წოდების კაცნიც, მაგალითობენ, ვაჭარნი, ჩინოვნიკები და საპატრო მოქალაქენი და სხვანი, რომელნიც გვლენობის შთამომავალნი არიან და რომელთა წინაპრნი ავღარბის გვლენობა საზოგადოების ცალკეობად იყვნენ. ამით მერჩენიათ იგი უფლება და მოვალეობა, რაც მათ წინაპართა ჰქონიათ ავღარბის საზოგადოებაში. ამ საზოგადოების მინაგანს ბუნებას და აგებულებას კაცი რომ დაუკვირდეს, დედეს იმას შექნიშნავს, რომ ამ საზოგადოებას მერჩენია მართლ თვისება და ხასიათი საშუალო გამგებობისა და სხვა ადარაფერი.

ამის მიხედვით, თვითვეული ცალკე კომლი დიტრა-ჩარეობის გვალაბაზედ არის მონაწილე ამ სამეურნეო საზოგადოებაში. ამ დიტრა-ჩარეობაზედ განწილულია მიწების ხმარება, ანუ უკუად მსოფლიო, მიწებისაგან გამოჩრდამ და ამავე დიტრა-ჩარეობაზედვე არის გაწერილი ხარჯი. რადგანაც უმეტესნი წილი ჩარევისა და უდვილნი დიტრა და რადგანაც დიტრაში ოთხი ჩარევისა, ამიტომაც დიტრა-ჩარევის ერთი-ოთხსავე მეტს იხადის ყოველ გვარს ხარჯს და ერთი-ოთხსავე მეტი გამოჩრდამ აქვს

საზოგადო მიწებისაგან. ამ საზოგადოებაში ჩარევისაზედ ნაგდები და დიტრისაზედ მეტი მეკომური არ არის შეწუნარებული ასე, რომ მეკომურს ერთს დიტრისაგან წილის მეტი არ შეეძლო სჭერადა. მეტად საყურადღებოა წესი ამ საზოგადოებისა ის არის, რომ დაჩრდობა, მეტდებულთა, ობოლკვირეთა, რომელთაც დონე არა აქვთ ხარჯის წვისა და თავის ხვედრის ხარჯის გავლების, მიწებისაგან გამოჩრდამში წილი ევათ თავ-თავისა-და-გვარად და ხარჯს გი საზოგადოება მათ მაგიერ თვითონ იხდენ.

ამ საზოგადოებას ჰყავს თურმე: 758 სხვილი საქონელი მუშა და 80 დარი, 82 ცხენი, 42 სახეიანი, 10 დარი და 7126 ცხვარი. მართლ 16 კომლია იმისათნა, რომ არა ჰყავს საქონელი. გამგებობის მიერ დაწესებული თურმე, რომ სხვილს საქონელზედ წველიწადში 1 მანათზედ მეტი არ უნდა იდონ საბაზზედ და წვრილზედ 25 კა. მეტი. ამ ანგარიშით ავღარბის საზოგადოება იხდის თურმე სულ 2420 მანათსა წველიწადში.

აი იგი საზოგადოება, რომელიც ავღარბელების სსხვითი სთხარავა ქალაქის გამგებობას, ჩვენი ნაჭერი მამული ჩვევედ მოგვეცით ოჯართ,

რადგანაც მაგ მამულზედ დამოკიდებული 332 სულის სახსარი ცხოვრებისათ. მას აქედ რაც ეგ მამულე ქალაქს მიეკუთვნება, ესე იგი, 1869 წლიდან, ბედს ამ საზოგადოებისა, რომელსაც კაცი ძველად თუ არ თანაუკრძნობს, ძირი შეერვა და ქალაქის გამგებობა იმ დედიდამ თავის მეკადინებას არ აუღებდა, რომ ეს საზოგადოება სრულად განადგურებინა. ჯერ როგორცა ვსთქვი, პირველ ნაწილში, როგორც ქალაქის გამგებობა, ისეც მათგანობა ქალაქის გამგებობის მიხედვით გუთმობენ უფლებ მოქმეც ამ საზოგადოებას, მაგრამ ბოლოს და ბოლოს გამგებობა დაიწყო ეგ გუთმობენ უფლება და თან-და-თან ძირი მოუთხარა და დედეს ხომ სულ პირველ დამბო. ჩვენ შედეგს ნომრე მი გვად-და-ცვად ავუვებით და წარმოდგენი მჭიხთველს იმის ისტორიის თუ, — რა რიგად ჰქნებდებოდა თან-და-თან ეს გუთმობენ უფლება. არ გვინდობდა ასე გავმედევა ამ წერილებისა მაგრამ გვინდობდა ვრცელად არ გამოქნება კაცს გარეგნის თვალ-წინ, ძნელია უტყუარი სჯა იქნაინოს.

ახალი ამბავი

* * * ქართულ მწიგნობრობის და სიტყვიერების მოყვარულ ნახარბთ ერთ ზოიად შესანიშნავ მოღვაწეს ჩვენს ახლა ლარისს, მაგრამ უწინ დიდი მიიღარ ლიტერატურისა, წარსულის წლის დამლევს ჩვენს თანამემამულემ, პეტრებურგის უნივერსიტეტის პროფესორმა, ბაშა ა. ა. ცვაგარუმმა ცალკე წიგნად დაბეჭდა ყოველის მხრით შესანიშნავი ცნობანი ჩვენს მწერლობაზედ საზოგადოდ და სასოფლო-ზედ განსაკუთრებით. წიგნსა ჰქვია „Свѣдѣнія о памятникѣхъ грузинской письменности.“

ეს წიგნი პატრიცეუმმა პროფესორმა იმ წლის დამლევსავე წარმოუშინა იერიისა რედაქციის, მაგრამ სამწუხაროდ, სხვა-და-სხვა მიზეზის გამო ეს წიგნი დღემდე ვერ გაიკრრა რედაქციამ. ამ თვეში პეტრებურგისაგან მოუვლიდა კიდევ ეს წიგნი ტფილისის წიგნის მაღაზიებს (ჩარქოვისის და გრიკოვისის) გასაცხად და აი მოლოდა ესლა მოგვეცა შექმლბა „იერიის“ დლოურში აღკვენიშნა ეს ამბავი.

საწიგნების ცნობანი ამ წიგნის შესახებ მალე წაითხვენ ჩვენი მკითხველები ცალკე „ბიბლიოგრაფიულ წერილებში“.

ტფილისში თითო წიგნი ისყიდება 1 მ. და 50 კა.

ველეტონი

არამამ,

განხარ ბუღდანიში

და მედიო მინაირი.

... ანუ საგანი

რას არს ვერ გასწანი

ამა სოფლად ჩემის მოსვლის?

წარმოადგინეთ ხანში შესული კაცი, ტან-მალლი, რუმ-მუცლა, სქელ მზარბეკი, ისეთი კაცი, რომელიც არა ფიქრობს არც სწავლა-განათლებლას და პატრონებზედ, არც ქვეყანასა და ქვეყნის სასარგებლო საქმეზედ, ისეთი კაცი, რომელსაც მომწინაოსთვე არაფერი მიზანი, უკანასკნელი ნიშნ-წყაილი კაცობრიობისა დაუკარგავს და შესდგამია „კვალსა ელმასისა“; გაულმერებობა სიმდიდრე, ხელობად შეუქმნია მომძის დამცირება.

უპ, აი სურათია, — შეკრებილი და ოტყით თვეწ.

— ნამდილია, ნამდილია, — განასულებთ მე. თუ ამ სურათს წარმოადგენთ, თვალ-წინ დაგეხატებათ ცოცხლად და ცხოვლად ჩემი ბატონის განსარ ბუღდანიჩ არამამე. უნდა ესტე იყოლოდ, რომ განსარ ბუღდანიჩი მართლ არა ბრძანდებ ჩვენს ქალაქში. განსარ ბუღდანიჩს ორსამდე კიდევ თავისათი სხარტი და მქლე ბიბები

ჰყავს ამჟღისებელ და იმითან ერთად ნავარლობს და ნამარლობს. ამ სამქარსა და ქარავანში ერთი ფურთა საყურადღებოა. ეს ერთი ავლაუთ ჩვენის განსარ ბუღდანიჩის სახლის კაცი, იმასათი პატიოსნება-დაკარგული, კაცობრიობის სახელის გამტეხი, ტან-დაბალი, დიდ-მუცლა, ცბიერი მელიქ მინაირ არამამე.

დღეს აი ეგენი არიან ჩვენი ცხოვრების ყველი შვილი, ამათთვის სლავს დედისა და ყოველითვის კარგი დარი, ამით უპკრით სამოთხის განსაღები და ესენი ბრიალებენ წაღმარულულად ჩვენს ბედსა და უხედობას. ამით წინაპარი, როგორც ვაგივე უტყუარის წყარობიდან, არა-სამატრეული ადგილი სჭერიათ ჩვენს მატინეში, მაგრამ რაც იყო, ის წყალმა ჩიყო, იმას ნულარ გამოვეცილებთ. ჩვენ დღევანდელს საქმეზედ ვთქვათ რამე. თვითონ ბუღდანიჩი ვინა ყოვლია ამ ოც-და-ათის წლის წინად და ვინ არის დღეს? ვინ იქნებოდა? იქნება იფიქრობა — მექარხნი, ან დიდი მოსაქმე ინიშო? — სურთილად? არა: ის ყოველად ერთი უბრალო, დღემო არა-სამ გროშობით მოვაკრე, მებურნუთე, რომელსაც პატრონიდანვე მიუყვია ვეკრობისათვის ხელი და სოცდაგროვებისა და შვილის შუებით დაუწყვია სოლომონ ისაკის მეკლანუშვილისათვის; ეს დიდი თანხა უარკვეულსავეკვეზია... და დღეს აუარებელი სიმდიდრე შეუქმნია.

რაც შეეხება სულის საზრლობას, გონების კვებას, ამაზედ ბუღდანიჩი არც სცლიდა, არც სცლილობს და არც ამას შეიმედე ეცლება და შეიწყვეს თავს. ან-კი რად უნდა? ჩოთქის გაკერა-გამოკერა კარგად იცის, ვესტობლის ჯალბენა-გამოცვლას პატარობიდანვე იცის, დიდ-მუცლა და სხვა რალა უნდა ხარკ-შესხმულს კაცს ამ წუთი-სოფელში! თუ სწავლა არ მიუღია ჩვენს ბატონს, მე ვიცი რომელიმე განათლებული ფესს გაიწყობს იმასთან. „დე უსწავლელობამ აწყინოს ბუღდანიჩს, სწავლა მეტი ტვითთა-კუქვის გამლაცხებელია“, სწორად წარმოსთქვამს ხალხმე ჩვენი ბრენი და სოკრატე.

რა ხერხით და საიდან შეუქმნია ამოდენა სიმდიდრე ერთ დროში საკრავს მატანტალა ბაზრის ბიკს, ამას თვითონ მოვეთხობრობს ცოტა ქვემოდა. ახლა-კი მელიქ მინაირს მივაყვარო თვალ-ყურით, თუმცა იმაზედ დაბარაკი გამოგრობა იქნება ბუღდანიჩზედ ნალაშარაკისა.

საქმე იმაშია, რომ მინაირსაც ისეთი-სავე ხელობად დაუწყვია ბუღდანიჩი ნავარობა, როგორც სტეფანის, იმ განსხვავებით, რომ ბურნუთის მაგიერად მინაირს საწყობიანო უყვარდა „ისრავლებით“ და, თუ არა ესტდებოთ, არც ექსი-მედი შაური ჰქონია პირველში თანხად. მერე როგორ მოაგვარა საქმე? დღეს პირველ მოქალაქედ ითვლება. ასეთი სახლები გადმოჰქონია ქუჩის პირას, რომ მა-

როლაც და თქვენი მოსაწონარი. თუნდა განგებ იკითხო: ვინ არის თქვენს ქალაქში „პოროტნი ლაუდანიჩი-თქო“? — რასაკვირველია ბუღდანიჩზედ და მინაირზედ მიგითითებენ.

— რით არიან ბოროტნი ლაუდანიჩნიბა?

— იმით, რომ ჯიბეები სქელი აქვთ, მდიდრები არიან! სხვით რით უნდა იყოას ბოროტული კაცი „პოროტნი“! თქვენგან არ მიკვირს!

ერთხელ ქონი ვილაქი ერთს ოთახში, რომელიც ბუღდანიჩის სასტუმრო ოთახისაგან ცალ-პირისა და თხელის კვლით იყო გაყოფილი, ასე რომ ცოტა ხმა-მალა ლაპარაკი აღვიღად გამოისმოდა ჩემს სადგომში... ერთს შეხედირს დღეს ბუღდანიჩმა მოიწვიო, თაიის ლეილი ამჟღისარა-მინაირი, მოუსხდნენ მეგობრები სველ-სველ ხედალდეს და კიკვი-გალობით დაუწყეს ბაზუს ქება-ტრფილი. იმათ საუბედურობა, კახლამ მალე გასქრა: დაჰკარგეს გრნობა-გონება და: დაჰკარგებინათ ხმა-მალა გულ-ახლილი ლაპარაკი... თუმცა მწვერობა და ყურის-გებვა საძინახისად ჩამოხრთმევა, მაგრამ რა შექნა-როცა იმათა „მრავალ კამიერის“ ღრიალმა მოსვენება არ მომკა? ან რა უნდა იყოს აქ დასაძინახი და დასაფარავი, რომ იმათი ავ-კარგანობა დღეს მთავრად ქვეყანამ იცის? მაგრამ ამა ყური დაუდევლო... ლაპარაკობენ კიდევ... ჩხუთი..

— ეგ, მელიქ მინაირი ეგ სულ ოტრეტაკია საქმე, რასაც შენ ამბობ. მავისთანები ჩამოდენა! მარხან-წინ ლარბაშვილის რვა თუმანი ვასქებ... მოგვეცა ლთის წყალობა, მე იმას მწიგნირს გელითი დედაცხერი... იცის ბუღდანიჩმა თხა სადღეს დაქილობა... იმას ვამბობდი... ჰო, მაგიად ღარი-ბაშვილი და ექსი თვის ვადით მიწყრა ფულების თხოვნა. ვითქმე, ექსი თვითი რომ მივეც, ვით თუ დანიშნული ვადით დამბაროვნის ვალი და „მტრადი“ ვისლ ავამორომე-თქი; ავდექი და ასე უთხარი: თუ გინდა ოთხის თვითი წაიღე, თუ არა და მიბანდი სიღვანავც მოსულხარ-მეთქი, გულში-კი ღმრთის მადლობას ესწრაფვი, რომ სახარვი მომკა და „შვილი გაუმედე! ის სალოდა ბაგრის იტირას, იტოკანა და ბოლოს გამომართვა ოთხის თვის ვადით; ან რას იქმნა, როცა მოგვლები ეყვლით თოკს უტყრდნე და ხარკ-მზებს უყიდვდნენ ვალში. არა, ნუ იკარგებინათ ხმა-მალა გულ-ახლილი ლაპარაკი... თუმცა მწვერობა და ყურის-გებვა საძინახისად ჩამოხრთმევა, მაგრამ რა შექნა-როცა იმათა „მრავალ კამიერის“ ღრიალმა მოსვენება არ მომკა? ან რა უნდა იყოს აქ დასაძინახი და დასაფარავი, რომ იმათი ავ-კარგანობა დღეს მთავრად ქვეყანამ იცის? მაგრამ ამა ყური დაუდევლო... ლაპარაკობენ კიდევ... ჩხუთი..

* აღდგომის შემდეგ ყოველ ორშაბათობით დიდ ძალი ხალხი მი- ლის ხოლმე სალოცავად დიღუბის მღვთის-მშობლის ეკლესიაში...

* დიდი სიბიჭვა ქალაქ-გარეშე დაღუბა და მეტადღე მუშაობდა სა- კმელო-სასმელისა და სანაოფისა...

* ტფილისში დიდი სიხვეტი და- ბიჯა და უქანასწილს ორს-სამს დღეს; სიხვეტი ხან-დანი 22 წელი აღის ხოლმე...

—სად არის ფული, გარის მესხეთი— ლარიაშვილი არსად სინას, შედი- ლე ვიფილი: ფულიები მკობრად, ამ- მიბორუნე-მეთქი და თან კი განგებს...

* ამ პირლის თვისი ოც-და-ოთხის სოფ. ბიქისში, სურამის სიხლოვეს არა ჩვეულებრივი ამბავი მოხდა...

* ნუხის ქალაქადმ გეწერენ: თოქს, წყის და ცივა ამ დლოცვილი ნუხაში. ცხრა პირლის დიღის თეთრი...

გართობი ნუხაზედ მოზარებულთა ოც-და-ხუთმეტს ერესტზედ აქ აღდგომა...

თამასუბეტიც არ წამართიან-მეთქი. მა- ლასი — ექ, ვასპარ ბუღდანიჩი მართა- ლია შენ გავიწყეთა ბიჭობა, მაგრამ...

კი არ უთმობენ. ქართველები ამბო- ბენ, რომ ეს სოფელი არის ვაწმენ- ბული ქართველებისაგან და ამას თეო- დოსი პართის სახელიც ამტკიცებს...

* ოთხმა თოქემ ვაიარა ახალ წლის შემდეგ და ღმერთი კაცისისი...

ნო, ან პუტის. გლგებენ ხომ თვითან მანქარანსულები არ აფასებენ! ფულის მიგება—მა რა უნდააბა! ახა თუ...

ბას უთუოდ თავმჯდომარე, თავადი დონდუკოვ-კორასკოვი, უნდა დე- სურსა, რომელიც კარგა ხანია პე- ტრბურგში იმყოფება...

* 25 პირის საქალაქო სა- ბუკოს მიღენაშ უყვე მოსპო თხოვნე- ბის მიღება იმ ახალგაზღვ დასაწილე...

* იხვე გავთხს შეუტყვი: წყლის გავყენ მიღების პატრონს, ბნ ყო-

მევაწივებს; ჰამ ერთი წითელი ქა- ნელიცა ჩაუღდ გავიხე და დაივარე...

— გვეც არაფერი, პუსტაკია, — მელიქ მინაი! ამ სუთიოდ წლის წინად ბედკურალაშვილის მოუყვდა...

რანოვს შეუტანია საქალაქო გავგე- ბაში ქალაქი, და აქხადებს მე მსურს მივიღო ქალაქი ჩემი წყლის...

დაბა ჭ სოფელი

(მოწერილი ამბავი)

სოფ. კახაბაძი, (გაზე გავითია) მარტის 12-ს. სიღნღღიდან დასავლეთ- სასაბურთის მხარეს სულ 37 ვერსტზე...

ჩენი სოფელი ვაწმენებულია გომ- ბორის შიის კალთებზე და კკულუ- ცი მდებარეობა აქვს. ერის მესხეთი...

დაატანა, აჰა, კაცო, შენი ფეხის ქირა და წაი აქედან; ეს ხომ გიცი, შენ იქ ვაჭარობს და მესხეთი არა ხარ...

— საქმე არა გაქვს! მაგისთანგე თუ ავეყეთ, ჩქარა ვუწმენდით აი... შენჯო... შენმა მსკვ, ჩქამა მსკვს...

მითროვან გურული

დსქეს, რომ მეტად სწავლავრად, მეტად ნაძველად და დიდის ჭკუთა და დიდის თუმბონის არის დასტურებული ნაგებნი, სუფიერი მდგომარეობა ერთგულად და თავკარანის ცოცხლის. ეს პატიპა პოპია სრულად ირაციონალური არის და ღონეგუხის მშვენიერს პოპიას ჭკუა სია.

ამ სიტყვებით ათევის პრესე თავის შესანიშნავს წერად:

„თუ ჩემი მოვალეობა ადვილურად რამდენადმე, ანდა შეაკვლავთ თველი გავაწვდინოთ საქართველოს ლიტერატურის წარმოებას, თქვენ ქველადი, რომ იგი ლიტერატურა, თქვენ დროი მოკლე ქრონიკა და კუვესტა პატარა საწარმოად, მაინც წარმოადგენს საყოფიერის კვლას სამეცნიერო გამოკვლევითაივის; ქველადი, რომ საქართველოს სიმეფლები, რომელთაც ვამდე შეეხებოდნენ მხოლოდ მოეტყუებინა, კლანდ უკეთეს გამოკვლევას; რომ თვისის პოპიას სიმადროთ ზემოხსენებული ლიტერატურა უხვად ახეუტეპის არა ერთს გამოკვლევის მოკერეუსა; რომ საქართველოს მოკვლევას თითქმის უფლებადგარი საუკეთესო თხზულებანი; რომ საქართველო თვისის გეოგრაფიული მდგომარეობით და ისტორიულიც ცნაფებით ანალო უფად და ურთიერთობაში იყო დასავლეთის აზიის ყველა უდღეს ერებასში. თუ მიკვირებო ყველა ამას მსგავსადგება, უნდა გაღაბოთ, რომ საქართველო იხეთი ასწარეზი იყო, რომ განსწავლას და გამოკვლევას უნდა მიემართათ, თუ გინდა ავსნათა ზეგრი საყრდნელებო საგანი ადმოსავლეთის ისტორიის შესახებ. ამის შემდეგ, იქნება, დაქვემდებარებით, რომ საქართველოს ახალის ლიტერატურისთვის მოამზადებო უმეც არსებობს მკვიდრი ნიდაგი.“

ჩვენის თქმითა, ეს უფად მომზად საყოფიერადგარი წერილი იხეთის ჩინებულის და დიდის მენეაზისა, როგორც იყო მარი ბროსე, გარეი იქმნებოდა სრულად გადმოკვლეო ქართულს ენასე და ჭკუად წიხად აბგეპეჭად.

2. ჯანაშვილი

გვასარობა

მადლიან და ცხენის მეგობრობა. „Gazete du village“ უმედეგს ამავე მოგვიხარობს: ერთმა შემოსტენე შეატყო, რომ უფლად დევილაჟი იპარავს კალბიადამ ახლად ამოხრდილი სტუდიოლის. გერე ვაგოთ, ვინ უნდა იპარავდეს სტუდიოლისა, ზოლის ცვადაწვებუს, ვეგარეული და მეფი დაფიეროლო.

გავსეს კალბათ სტუდიოლით, დადგეს პოსტანში და თვით შემოსტენე და მაშეღის პატრონი-ვი ლობეს ამოფარდენ. სულ არ გავფლას რამდენსავე წაშს, რომ სავსისხილად გემგავრდა პოსტანის პატრონის ძალით, მეფიად ცალბათთან და ამოიღო ერთი სტუდიოლი. შემოსტენე და ერთი მოგამეფიერე უნდა გავკენე მალეს უკანა, ძალიერ შევიდა საფინიპოში და მიუტანა სტუდიოლი ცხენსა. მოგამეფიერეს უნდადა ეცხენა მადლიანობის, მაგრამ პატრონმა არ გეუფად და ისევ თვალის დევნა დაუწყო. რაც იყო, მადლიან სული თითო-თითად ანალოდა და ცხენს წყოლო. წინადად შემწინდო კმინდობა, რომ მადლს ძრიოდ უყვარდა ერთი ცხენი და სტუდიოლის სულ ამ საყვარელს ცხენს უნიდავად, თუცა იმ საფინიპოში მეორე ცხენიც იყო.

ქველადი ამი, იტალიის ქველადის ნეპოლის ქველადი საყოფიერე ქველადი პრანს, სალვარი არ იცინა: თუ შეუფარდებო, წამ გავფიერო შეუფარდებო, თუ შემწინდებო ვინცე, ისე შეიფარდებო, რომ მოსისხლად მტრად გავნდებოან. მეგრე კი ცოტა რამ

არის საქირო, რომ ამაი შეუფარდებო და ან შეიფარდებო ვინცე აი ერთი მაგალითი. ნეპოლიში სტუდიოლიდენე დანი, გვარად დაღურბი. ამ არის დანი მეზობლად ცხოვრდებენ: ერთი მეგრე, უშნო, მანრედი დედაცი, სახლად ვიღვანა და ამის ახლადგან და ლამაზი ქალი, რომელსაც ახლად აგრეგო ვიღვანა ერეპე. მეზობლები დიდი მეგობრობი იყვნენ, თუცა, როგორც ქალის შექვემდებო, მტრები წმირად მოსდიდობო ნოდემ. ზოლის მეზობლების მეგობრობას სრულად მტრობადგან ცალკემ. და ამ არის დღეს დემა გარდასწვებუს, რომ თავის მეზობლებისთვის ავი დღე დაუფიერებო. ახლად მეზობლების შორის სასტუკი ამი, მეომარნი დაღონ სამზარეულო დანები იყვნენ შეინარაღებო. დიდხანს ამრძობას რომეც მხარემ და ზოლის ეს სასტუკი ქალი ზოლიდა ასე გამოავდა: ზეგრმა ვიღვანამ იმეფე თვი შეაღდა მტრს, ახლადგან ვიღვანა სიყვლადზე მეგობრობი თურმე და ამში გამარჯვებულო დეპი-კო ტუვედ დაჭიკრეს და ციხეში მიამანეს.

დეკემბერი

25 აპრილი

მოსმომი. დედეს დაიწყო მომდერადლის და. ა. აგრენეც-სლავიანსკის 25 წლის იუბილეის დღესასწაულად. «კეთილშობილით დარბაზში» იყო პრინციპის, რომ მეფეიც გადინდა სერბიის მიტროპოლიტმა მიქელმა და სადღესასწაული აქტო; წაიკითხეს მოსადლოცვი დეპემები დიდის მთავრის ვლადიმირ ალექსანდრეს ძისა, დედათულის ვიქტორიას და ვიქტორბერტის დედათულისა. ხვად იქნება საჯარო კრება, რომელზედაც წაიკითხულ იქმნება მოხსენება რუსეთის საერო სიმდერის, სლავიანსკის დეპეფილისა და მის კანულის (მგადლოდო გუნდის) პირველის კანცერტის თაობაზედ.

მპარლინი. რადესუს წარმოამდგენეთა პალატის დევეანდეს კრებაზე არჩევედენე კანონ-პროექტის პოზნანისა და ადმოსავლეთის პრუსიის ოლქების დაყოფის თაობაზედ, მინისტრმა პუტკამერმა სთხვად, რომ ამ კანონ-პროექტის წმინდად საპოლიტიკო ხასიათი ავსტო. კანონ-პროექტითა, დაქსიბდა მინისტრმა, უკანასკნელი რეაგონი იმ სამუყალებათა და დონის-ძიებათა ჯაჭვისა, რომელსაც ვენბარობთ პოლიმის განუწვეტეღის მდევარების უკუ-საქცევა და გერმანეულის ელემენტის გასაძლიერებლად პოლიმის ადგილ-ამეფლებილი. პოლიმეფლთა იმეფი ხობა სული არის, რომ ადვანდროთ ძველებური პოლიმის სამეფოთა.

26 აპრილი

პიტარბურში. «Новости» გვაუწყებს: ხმა არის, ვითომ სახელმწიფო საბჭომ უარ-კუო პრინციპი იმისი, რომ გადასახადი ერთობა სუთ-სარეკებთანს ქადავდებენ, რომელიც ამ ეკამად გადასახადი არ აძეფოთ.

სახელმწიფო საბჭომი შეტანილია აზრი იმის თაობაზე, რომ ტარანს გამოვიდენენ სამზადვარეპირეთის ბამეფუდ-ჩაში და მოუპობენ გადასახადი ამ საქონელს მტრეთამდე თითო ფუეფოთა.

27 აპრილი

პიტარბურში. «Новое Время» გვაუწყებს, რომ კომისია ებრეფლთა საქმის შესახებ მალე მოისპობა.

პპარი. გამოფენის გამართვის დედეს ამ მინისტრთა თავსაჯღღამერე გამოდგომ სხვათა შორის სთქვა: „ეს გამოფენა ახალი დამატეციბული საბუთის იმისი, რომ საფრანგეთს გულ-წრეფეფადა ჰსურს თანხმად და მეგობრულად იცხოვროს ერის უკვლა სახელმწიფოებთან და აბით უფრო მეტად გააძლიეროს თავისი ისეც მძაფერი მრეწველობა და ვაჭრობა. იმ ერეკ, რომელიც ასეთს გზას ადგო ვერაფერი იტყვის, რომ ის სულ ამის თეკრძობათ. თუ მინც განსაცდელს ვერ ავცდებოთ, იმის თქმა მინც შეევედობება, რომ ეს განსაცდელი ჩვენ თვითონ არ გამოგვიწვეფია. საფრანგეთის თვით-მართველობა და მართველობა მშვიდობიანობას, განრეპ-პრობასა და თავისუფლებასეფად საფრანგეთის თავის თავის იმეფეს; ჩვენ სინარულით მივეტეპებოთ და სინარულით გულს გადევსენით უკვლა ერს, ვინც კი ჩვენს მეგობრობას მოინდომებს; ამასთანავე ჩვენ მზად ვართ, ვასუნი მივეცეთ უკვლას, ვინც ჩვენ წინააღმდეგ უკვდს რასმე განზრზახვასო.“

პუპარმსტი. უცხოეთის გავებებმა ვაზგადესნებში, ვითომ ქალედი იასმატი მეფე კარდეს ხალხის ძალიან ცუდად დავჭვეფდოდას: მეფე რომ ქალეკადგან მიდიდა, ხალხში მხოლოდ ერთი-ორთადეწიერ სტემა მოხმას, რთი გამო სიმი კაცე დაიჭირეს, უწესობა სიარავითარი არა ურეფათა.

პიტარბურში პირდა, 26-ს აპრილს

სახელი	მან. ა	მან. ბ	მან. გ	მან. დ
სუთ-მინიპირი ოქრო	—	—	—	9 34
ტომუნის ეპოპი	—	—	—	180 1/2
მანათიას ვერცხლის უფლი	—	—	—	1 37
მეო პირველის შინაგანის ხენსის მონაძლეობა	—	—	—	259 1/2
— მეორისა	—	—	—	288 1/2
ტიფლისის სერეფიერე ტფილისის ანკვისა	—	—	—	97 1/2
ქუთაისის ანკვისა	—	—	—	97
ტიფლისის სერეფიერე ნდომის საზოგადოებისა	—	—	—	84 1/2

საკალენდარი ონომანი

ქრისტეანე პედე ჩეპე (1887) წელიწადია. მკვირის შექმნიდა 7395. მკვილი ილიქტიონი მე-14, ანისი ქრისტეანე-ეფიერი-179 წელი. დაიწყო 1408 წ. და თავდა 1940 წ. ახალი ილიქტიონი მე-4, ანისი ქრისტეანე-ეფიერი-43 წელიწადი. დაიწყო 1844 წ. და თავდა 2376 წ.

1887 წლის ზედ-ნადგომი—14. ახალი ეკამა 14 მისის, სულ ის წმინდის მოსვლა 24—25, 3 ტრე-3 ავღ და მარცვა 1 იულის. ეს მარცვა 1887 წელს 4 აგროი არის.

აპრილი 30 დღით არის.

მუსულ. მე-19 რიცხვი თვისა შაბანისა, 1304 წ. ჰიჯრისა, ჭეშმარიტი შუადღე 11—56. ტფილისში შუე ამოღის 4—44, ჩაღის 7—8. შიგარე 19 დღისა.

30 დღე ხუთშაბათი. წმ. მოციქ. იაკობისა და მისის წმ. იანე მანარეხლისა. კაიოლ. სეგერისა და სოფლისი. მუსულ. მე-20 რიცხვი თვისა შაბანისა, 1304 წ. ჰიჯრისა. ჭეშმარიტი შუადღე 11—56. ტფილისში შუე ამოღის 4—34, ჩაღის 7—9, შიგარე 20 დღისა.

ბამოსალში ონომანი

სახელი	მან. ა	მან. ბ	მან. გ	მან. დ
16 აპრილიდამ 1 მისამდე.	—	—	—	—
თეთრი ზური რუსული 1 გერ.	5	კამ.	—	—
წითელი ზური 1-ის ხარისხისა	3	—	—	—
— 2 —	2	—	—	—
— 3 —	3	—	—	—
ჯვარის მისის ზურის ლავია	—	—	—	—
1-ლის ხარისხისა	5	—	—	—
მე-2 ხარისხისა	4	—	—	—
მე-3 —	—	—	—	—
მომოსის სორგე 1-ლის ხარისხისა	8	—	—	—
— 2 —	7	—	—	—
სუკი.	—	—	—	14
ცხარის სორგე	—	—	—	10
ღორის სორგე 1-ის ხარისხისა	—	—	—	—
— 2 —	—	—	—	—

მიმოსალს ცახლის მამებისა შამს ზღმაზღ.

ბათუმში გავდის: ხუთშაბათობით საყოფიერე 4 სათხედ მოკლე გზით და სოფაროსისისს და კერში შეივლის.

შაბათობით საღამოს 8 სათხე შორის გზით (ყვედა საუესადგურებში შუეფლას).

კვირობით საღამოსა, სამზღვარს გაჭრე, სტამბოლადმე მიდის.

ბათუმში მოდის ოფისიადამ: სამშაბათობით შუადღისას შორის გზით.

შარსეკვობით დღით ოფისიადამ მოკლეს გზით (კერძისა და სოფაროსისისში შესვლით).

შაბათობით დღით სტამბოლიდამ ფოთობით ბათუმში მოდის: სამშაბათობით, ამის შემდეგ, როგა სოხუმე დამამ მოდის ტემ შორის გზით. სუთი შაბათობით—დღით 9 სათხედ და მისწარმოს მოკლეს გზით მოსარეფე კავკასიის და ყორმის გემს

შაბათობით დღით 9 სათხედ და მისწარმოს შორის გზით მოსარეფე კავკასია-ყორმისა და რეფიდა-ანატოლიისკენ წამსვლეს ტეფუს.

ბათუმშიდამ ფოთის მიდის შარსეკვობით და კვირობით, რაე გემი ბოთა ფოთიადამ ბათუმის საყავეტო გაღსეჭეტს სოდე, როდის წავა უახს.

ამს გარდა ყოველ-კვირს ფოთში მოდის ოფისიადამ და ყორმ-კავკასიის სოფაროსისადამ და წამსვლეს გაღსეჭეტს ტეფუსი

კვირობით, საღამოსე და სამშაბათის ბათუმისკენ მიდის, რაე თვითი საქუეეს გაათავუენ. მეგრ ბათუმიდა შარსეკვობით მიდის ყორმ-კავკასიის სოფაროსისკენ, ხოლო თუ სულა რაე ფოთიადამ შეავადის სოდე.

რუსეთის სანავისისა სსოვალეების საწარეკო ამოფუგას სასახდის ქმნის, საწარეკისეფლას ქარესადამ, 18 10.

გერძო ვანცხადებანი

ქალაქის ტფილისის გამეგობა სსოვალეთად აქვადებს, რომ 28-ს აპრილიდამ მიხაილოვის ხილხედ შექმნებულ იქმნება-კი იპაცი, ცხენით და სავანის ხილხედ სატარებლით სიარული, რადგანც წყლის ვასყეფანი მიღებია უნდა დაწყო.

თამაპომ და პაპირსკმი

ღონის როსტოველ მეფობრიკეთა

გმათა ასლანიდებისა.

მაღაზრა ყალბქარევის ხალხში, სასახლის ქუჩაზე, ტფილისში.

გვექეს პატივი ვცნობოთ მზარდობის შექვემდებარება და თეთრის გაჭარბა, რომ ამა წლის 15 თებერვლიდამ ჩვენ დავიწყებთ თამაპომს გაჭარბება; ეკლით ველო გავრისა და ღონისების თეურთუსს და პაპირსკმის მიერის ფარეკისა ჩვენი თეთრის ჩვენის ვანსაკუთრებულის თვისებნასა, სხეთა კარგი მოხსენება, გრადამ და ხანსამთვრად წესელოფანი, რომ დღიხ ხმა აქვს გაყარდნობი და ღონ-მალეც ისეყოფება რუსეთის იმპერიის ბეგრის დიდ ქალაქებში და სამზღვარ ვარედ. ტფილისში და ამიერ-კავკასიაში დღემდე ჩვენი თეთრის არ იყო მზარებაში. ამიტომ დღეს ეკამა მზარებოთ ზემოსხენებულო საუბარეკო მაღაზრა და ვიკისკე გაყავეტლით ჩვენის ფარეკის თეთრის. უმორჩილესად ვსთხოვთ პაპირსკმის და თეთრის შეყეფილ, ინებონ და იგემონ ჩვენის ფარეკის თეთრის და პაპირსკმის.

მზის გაჭარბით იმდენი დაქთობობა თეთრისს შეივადამ დროს, რამდენსაც ხსოვადამ ფებრეკემა უთმობენ სოდექ.

მეფობრიკეი მქანი ასლანიდები

(25—15)

დაიბეჭდა და ისეიღება ტფილისში: გრ. ჩარკვიანისა და გრიჭურევის წიგნის მაღაზრებში, გორში—თეთრ აეტრორთან და ქუთაისში—ქილაძის მაღაზრაში

რამ მოთხრობას

ს. მგადლობლიმეფილისა

I მკავამაზა

II დიდ ხალაზში

ფხსი რამ შურა.

ისეიღება

წიგნის მაღაზრაში: ტფილისში ჩარკვიანთან, სემენარის პირ-დაპირ, ლორის-მელიკოვის ქუჩაზე და გრიჭურეთთან, მლექსანდრეს ბაღის პირ-დაპირ, კუციის ხილისყურთან, ქუთაისში ქილაძისთან.

ამ ახლო ხანებში დაბეჭდილი წიგნი (შელოლდ 200)

დასტურეკოპალი

მეუის ვასტანე მეექვისის,

გამოცემული პეტერ უპაშვილის რედაქტობობით. ტფილისი 1886 წ.

შანი 1 მან. 25 აპა.

ტფილისს და ქუთაისს ვარემე აღვიღებდამ მსურეფლით შეულოდინ პირ-და-პირ თეთრ გამოამეფილისავან ჰაზუნის ხარეკის დამატებულო ამ ადრე-სით: Вѣ Тифлисѣ. Петру Юсифовичу Уминову. Оволо Анчисхатской первий въ Д. Гиневий.

დაიბეჭდა და ისეიღება ტფილი სსოვალეთის წიგნის მაღაზრაში და ქუთაისში შილაძის წიგნის მაღაზრაში

საიალის თითი მანითარება

თარგ. იე. როსტომაშვილისმიერ.

თარგმეფული ზაქ. ჭიჭინაძისგან

ფხსი ერთი აპაზი